

СУТНІСТЬ КОМФОРТУ БАГАТОШАРОВОГО ОДЯГУ

Л. В. БУХАНЦОВА, Л. Г. УСТИМЕНКО

Хмельницький національний університет

Сучасний конкурентоспроможний одяг повинен суміщати багато функцій; однак найважливішою з них можна вважати забезпечення людині комфортних умов протягом усього періоду експлуатації.

Комфортний одяг сприяє встановленню стану фізіологічної, психологічної і фізичної гармонії між людиною і навколишнім середовищем. Сучасне поняття «комфортний одяг» включає три складові – термофізіологічний, нейрофізіологічний і психофізіологічний комфорт.

Якщо поняття психофізіологічного комфорту суб'єктивне і визначається особистим сприйняттям людини, то дві інші складові комфорту можуть бути визначені та оцінені. Нейрофізіологічний комфорт визначається відчуттями при зіткненні тіла людини з матеріалами одягу (жорсткість, шорсткість тощо). Термофізіологічний комфорт характеризує властивість організму пристосовуватися до змін у навколишньому середовищі з метою підтримання постійної температури і вологості шкіри [1].

Комфорт одягу покладено у концепцію «пошарового» одягу, яка передбачає на людині наявність трьох умовних шарів – базового (потовиділення), проміжного (зігріваючого та теплоізолюючого) і зовнішнього (захисного). Ці шари можуть нараховувати як кілька предметів одягу в межах одного шару, так і можуть мати поєднання функцій одного чи двох шарів в одному предметі одягу – залежно від зовнішніх умов.

Повноцінною є динамічна система для забезпечення комфорту при температурах від -40 до +16 градусів за Цельсієм є система із 7 шарів [2]:

1) шар 1: легкий натільний костюм (кальсони). Базовий шар, який одягають на тіло, комбінують з іншими шарами. Призначений для теплої погоди, відводу вологи і тепла;

2) шар 2: щільний натільний костюм (утеплені кальсони). Це теж базовий шар, що одягають на тіло (або поверх першого), комбінують з іншими шарами. Призначений для холодної пори року, теплоізоляції і відведення вологи;

3) шар 3: куртка з «начісом» з флісу. Проміжний шар, що одягають під верхні шари, або носять як верхній предмет одягу в холодну погоду. Матеріал швидкосохнучий;

4) шар 4: вітрівка. Зовнішній шар, котрий одягають поверх базового і проміжного шару. Призначений для захисту від вітру і пилу на пересіченій місцевості. Шар водовідштовхувальний, використовується як найпростіший зовнішній шар. Може носитися під броне захистом;

5) шар 5: куртка і штани для холодної погоди (softshell). Зовнішній шар, який одягають разом із базовим та проміжним шаром. Призначений для холодної пори року. Виготовляють із еластичного, «дихаючого» і водовідштовхувального матеріалу. Дуже комфортний при пішому пересуванні;

6) шар 6: куртка і штани для сирі і холодної погоди (hardshell). Зовнішній шар, котрий одягають разом із базовим та проміжним шаром. Шар повністю водонепроникний і не продувається (проте «дихаючий»). Використовують в умовах температур близьких до нуля градусів;

7) шар 7: куртка і штани на утеплювачі для сухої і морозної погоди. Зовнішній шар, призначений для статичних операцій в умовах сухої і морозної погоди. Шар забезпечує водонепроникність і хорошу теплоізоляцію, однак «дихає», не дозволяючи перегріватися [2].

Сучасна оцінка ступеню комфорту одягу найчастіше ґрунтується не стільки на визначенні відчуттів людини, скільки на вимірах конкретних показників характеристик підодягового простору та властивостей матеріалів, з яких виготовлено одяг [3]. Отож, при проектуванні сучасного функціонального одягу слід виконувати кількісну оцінку показників комфорту, що дає можливість об'єктивно характеризувати ступінь комфорту і на цій основі раціонально вибирати матеріал і конструкцію одягу.

Література:

1. Супрун Н. П. Комфортність бар'єрного одягу та методи його оцінки / Н. П. Супрун // Вісник КНУТД. – 2005. – № 6. – С. 34–39.
2. Системи пошарового одягу на прикладі ECWCS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://wartime.org.ua/22856-sistemi-posharovogo-odyagu-na-priklad-ecwcs.html>. – Назва з екрана.
3. Одяг Henri Lloyd – комфорт, стиль та надійний захист [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://farvater.ua/article/28>. – Назва з екрана.